Ն° 700 — 1879 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 31 ՇԱԲԱԹ — ԻԶՄԻՐԼԻ ՄԷՆԷ

ԹԷՐՋԻՄԱՆԸ ԷՖԷՏԻ

ՄԻՎՈՏՏԸ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԻԼՄԻՑԷ ՎԷ ՄԻԼԻՑԷ
ՎԷ ՍԱՀՄԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱՐ ԵՒՎՄԻ ԴԱՀԵՔԱՆԱ ՏԵՂԻ

ԱԳՈՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ
Մէճիտիէ 20 ղրուշտան
ՍԹԱՄՊՈՒԼ, ԻԶՄԻՐ
Պիր սէնէլիք . . . 200 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 100 »
Իւչ այլըգ . . . . 55 »
ՎԻԼԱՅԷԹ ԻԶՄԻՐ,
Բօսթա իլէ իրսալ օլունճաղլար իչիւն
Պիր սէնէլիք . . . 230 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 120 »
Իւչ այլըգ . . . . 60 »
Մէճիտիէ 1 ղրուշ

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ
Պիտէր սաթրը իչիւն
1 վէ 2 վէ 3 իւնճի սահիֆէ 5 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 2 »
ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ.
2 վէ 3 ի ճնու սահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 4 »
Զիյատէ միւտատէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր:
Մէվատտը նաֆիսայա տայիր պէնճէր մէճմանէն գապուլ օլունճաղ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ, իատէ օլունմայանաղ:
Մէճիտիէ 1 ղրուշ

Իտարէխանէսի վէ մաթպասասը, Սթամպօլոս Պապը Ալի ճատտէսինեան էսկի Պապը Զապթիյէ սօգաղը քէօշէսինեան Եուսէֆօ 8 տէ տիր: — Ղազէթանըն ումուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինեն այիտ քեաֆիյէյի մէվատտ հագգընտա, Միւսիրի զազէթա Տիզրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճաղը կիպի, քեաֆիյէյի մէքեաթիպին տախի անընն նամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր:

ԱՍԻԹԱՆԷ 31 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ԻԽԹԱՐ

Գալաթա գարիւնըճլգա սուհուլէթ օլմագ իչիւն, Գարաքէյատէ Թրամվայ Սթասիօնը ճիվարընտա պուլունան համամըն իթթիսալինտէ քեային 45 Նումէրօլու ֆէսսֆի կարապէտ աղանըն տիւքքեանընտա կազէթամըզըն ֆիւրուխթ օլունմադտա օլտուղու իլան օլունուր:

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

Ինկիլթէրրանըն Շարգ հագգընտա օլան սոն բօլիթիգասը պիր չիմշէկ կիպի կէլիպ կէչէրէք, բօլէթիգա ալէմինտէ օլան Թէսսրինտէն պաշգա պիր էսէր պրագմամըշ տը։

Լօնտրա գապինէթօսու՝ տօնանմայը Օսմանլը սուլթանընա կէօնտէրմէքտէն սարֆընադար մը իթտի, եօգսա պունուն պիր միւտէթ իչիւն Թէէխիրինի՞ մի միւնասիպ կէօրտի. Անատօլուտա ըսլահաթը իճրա իթտիրմէք նէյէթինտէն եւնէ՞ մի վազ կէչտի, եօգսա պու ըսլահաթը պիր սուրէթի տօսթանէտէ՞ մի իճրա իտէճէք, վէ եախօտ Պապը Ալիսէն պու ըսլահաթըն իճրասը հագգընտա թէէմինաթը գավիյէ՞ մի ալտը. Պապը Ալիյէ պու պապտէ պիր մէօհլէթ մի վէրսի. պու իհթիմալաթըն ճիւմլէսինտէն հանկըսընըն սահիհ օլտուղու անլաշըլմայոր:

Ինկիլթէրրա տօնանմանըն սէվգինի էմր իթմէզտէն էվվէլ, պու պապտէ պիր շէյ տէմէմիշ օլտուղու կիպի, տօնանմանըն թէէխիրինի էմր իթտիքտէն սօնրա տախի պունտան ասլա պահս իթմէմէքտէ տիր։

Հաթթա լօրտ մէրին (Շէհր էմինի) սէնէտէպիր տէֆա վէրտիյի զիյաֆէթտէ լօրտ Պիգընֆիլտին իյրատ իտէճէյի նութգա հէր քէս մունթազըր օլուպ, պու նութգատան Ինկիլթէրրանընն պու պապտէքի մագասատ վէ բօլիթիգասընը անլայապիլմէք մէմուլ իքէն, լօրտը մ. ուշարիլէյհ պու նութգատա տախի պու մէսէլէտէն ասլա պահս իթմէեէրէք կէչմիշ տիր։

Էյհասըլ Ինկիլթէրրանընն պու թէչէպպիւսի պու տէվլէթին բօլիթիգասը հագգընտա տիւէլի սայիրլէրինն շիւսկէսինի տավէթ իթմէքտէն պաշգա պիր շէյ եարամամըշ տը. անճագ մէմուլ իթմէյիպ քի, Ինկիլթէրրա Անատօլու ըսլահաթընը իճրա իթտիրմէք իչիւն, օ գատար շիտտէթլի վէ թէհլիքէլի պիր թէչէպպիւստէ պուլունտուգտան սօղրա, պու մագասատը պիւսպիւթիւն թէրք իտիւպ, իճրասը իչիւն պաշգա պիր թարիգ տիւշիւնմէսին։

Լօրտ Պիգընսֆիլտին պու պապտէքի սիւքիւթի պու մէսէլէեէ էհմմիյէթ վէրմէյիշինտէն օլմայը, Ինկիլթէրրանընն պու պապտէ իթթիխաղ իտէճէյի մէսէլէքէ հալա՞գարար վէրմէմիշ օլմասընտան իրէրի կէմիշ օլսա կէրէք տիր։

* * *

Պապը Ալի էլան ահվալը մալիյէ իլէ մէշղուլ տուր։ Հէեէթը վիւքէյանընն նազարը էհէմմիյէթինինի ճէլպ իտէճէք վէ քէնարէրինի մէշղուլ իտէճէք մէսէլէլէր բէք չօգ օլտուղունտան, պիր մէսէլէ իլէ պու գատար վազգթի իշթիղալ օլունուպ վագթի կէչիրիլմէսինի թէնսիպ իտէմէյիղ։

Հէր նէ գատար քի ահվալը մալիյէնին ըսլահը՝ ըսլահաթը սայիրէնին տախի մուգատտէմէսի հիւքմիւնտէ օլուպ, պունուն պիր սաաթ էվվէլ թէսվիյէսի լազըմ կէլիյօր իսէ տէ, պիր թարաֆտան վագթը տարլըղը վէ պիր թարաֆտան տախի միւզաքէրաթըն ուզանմասը, պու մէսէլէյի տախի թէէխիրէ տիւշիւրտիյինտէն, պու պապտէ վէրիլէճէք գարարը պիր սաաթ էվվէլ վէրիլմէսիյէ իչին խիթամ պուլմասընը արզու իտէրիզ։

Զիւնքի ըսլահաթ իճրասը իչիւն, էյրօրանընն սապրը թիւքէնէրէք արթըգ տահա չօգ վազգթի պէքլէյէմէյէճէյի կիպի, մուալլագ պուլունան պագը մէսէլէլէր տախի՝ տէվլէթին ասքէրինի սիլահ ալթընտա թուրմասընը մուճիպ օլուպ, պու տա զարուրէթը մալիյէյի պիր պաթտահա արթըրմագտա տը։

Շիմտիյէ գատար Պապը Ալի թարաֆընտան օլունան թէքլիֆաթը պանքէրլէր գապուլ իթմէտիքլէրի կիպի, պանքէրլէրին թէքլիֆաթընը տախի Պապը Ալի գապուլ իթմէմէքտէ տիր։

* * *

Կուսինա մէսէլէսինին ալարը էհէմմիյէթտէն տէֆթիլէ պահս իթմիշիզ տիր։ Գարատաղ՝ Պէրլին ահտնամէսինին քէնարխնէ վէրմիշ օլտուղու պու մէվզուի զապթ իթմէնին կուճլիյինի անլայարագ, պունտան վազ կէչէճէք կիպի օլմուշ իսէ տէ, մուախխէրէն պու մէվզուին զապթընա գալզըլարագ, Պապը Ալիսէն իսթէմիշ, վէ հուտուա պոյունա ասքէր տախի սէվգ իթմիշ իսէ տէ, մահալլի մէզքիւր էհալիսի իլէ ճիվարլարտաքի Արնաւուտլարընն չէտիտէն մուգավէմէթ իթմէք նէյէթինէ պուլունմալարը իւզէրինէ՝ Պապը Ալի պունուն պիր չարէսինի պուլաճաղընը թէահիւտ իտէրէք, Գարատաղ՝ ասքէր սէվգինտէն սարֆը նազար իթտիրմիշ իտի։

Օ արալըգ Գարատաղլըլար իլէ Արնաւուտլար պէյնինտէ պիր միւսաաֆէմէ վուգու պուլտուղունա տայիր Վիէննատան պիր թէլէկրաֆ ալընմըշ իսէ տէ, մուախխէրէն պու խապէր թէքզիպ օլունմուշ իտի,

Պու տէֆա իսէ պու մէսէլէ հագգընտա իւշ միւխթէլիֆ բիվայէթ վար տը։ պիր բիվայէթէ կէօրէ Գարատաղլըլար մէվզուի զապթ իթմէքտէ իւզրէ 9—10 կիւնէ գատար Սթամպօլտան հարէքէթի կէյֆէյէք, վէ միւտտէթը մէէզունիյէթինին խիթամընընա եէնէ Տէրսաատէթէ կէլիպ սէֆարէթմէն ինֆիտա իթտիկինէ այիր օլան թահրիրաթընընէ մայիր տիմ կէլմէյիրտէն սօնրա Լօնտրայա կիտէճէք տիր։

Սէֆիրի միւշարիւէյհ պու ադշամ Պէյօղլունտա քեային սէֆարէթխանէսէ վիւքէյայէ պիր զիյաֆէթ վիրիլմէճէք տիր։

—Ֆ՞ը ոէ՞ Պոֆիւուն տիբլօմաթիգ պիր մէնպասան ալտընը մալիւմաթա կէօրէ, Գարատաղ ասքէրի կուսինա իւզէրինէ հիճիմ իթմիշ վէ գան տէօքիւրմիշ տիւր։ Երինէ այնի մէնպասընն վէրտիկի հավատիսէ կէօրէ, Պապը Ալի պու պապտէ մէմալիքի կճ. նէպիյէտէ մուգիմ սալթանաթը Սէնիյէ սիւֆէրասընա ումումէն պիր թէլէկրաֆնամէ քէշիտէ իթմիշ տիր։

—Պէրլինտէն վիրուա խտէն պիր հավատիսէ կէօրէ, Ալէմանիանընն Բարիս սէֆիրի բրէնս Հօհէնլօհէ Մ. տը Պիւլօվը վէ գոնթ Սթոլպերկին երէրինէ խարիճիյէ սրը քեաթիպի վէ պաշ վէքիլ մուրախասը թային օլունճաղ, վէ եէկր պու մէմուրիյէթ իճրա օլունուր իսէ, սապգ Տէրսաատէթ սէֆիրի բրէնս Ռէուս՝ Բարիս սէֆարէթինէ նասպ իտիլէճէք, վէ գոնթ Սթոլպերկ տախի Վիէննատա էսքի մէմուրիյէթինէ կիտէճէք տիր։

—Մ. Ֆրէտերիք Ս.ճօն՝ Մ. Մալէթին երէրինէ Ինկիլթէրրանընն Տէրսաատէթ սէֆարէթի սրը քեաթպէթինէ թային օլունմուշ տը։ Ինկիլթէրրանընն Սէլանիք ժէնէրալ գոնսօլոսու ճօն Պիւնթ Գոսօվա վիլայէթի գոնսօլոսլուղունա տա թային օլունմուշ, վէ մէրքէզի եինէ Սէլանիք օլաճագմըշ։

—Մըսրը խարիճիյէ նէզարէթի ումումսրը քեաթիպի Օլանեիէ պէյ աղա օլունուպ, եէրինէ Զօհրատ պէյ թային օլունմուշ տուր։

—Գատրի բաշա, Հասան Ֆէհմի էֆ, Բասիմ բաշա, Հօպարթ բաշա վէ Բօրթուգալ Միքայէլ էֆֆէնտէ միւրէքքէպ պիր գոմիսիօն էլան թիճարէթ նէզարէթի տարէսինտէ թէճէմմիւ իտէրէք, պիր բարօրթօ եարմագ իւզրէ, Մ-հ-ոոոոե իտարէսինին պիր հալը ինթիզամէ գօնուլմասը մէսէլէսինի միւզաքէրէ իթմէքտէ տիր։ Մ՞ռ՞ր՞ Գ՞ռ՞ պու հավատիսի տէրճ իթտիքտէն սօղրա իտարէի մէզքիւրէնին իպթիտայի թէշքիլինտէն շիմտիյէ գատար պունտուղու հալը էսէֆ իշթիմալինի թարիֆ իթմէքտէ՝, վէ գոմիսիօնու մէզքիւրը միւզաքէրաթընտան իտարէի մէզքիւրէ հագգընտա պիր հիւսնի նէթիճէ հասըլ օլմասընը թէմէննի վէ տուա իթմէքտէ տիր։ Պու իտարէէ էճնէպի սէրմայէտարլարը տա գապուլ իտիլէրէք, հիսսէլի պիր շիրքէթ հալինէ վազ իթմէք թասավվուրու վար իմիշ։

—Իշիտիլտիկինէ կէօրէ, Էվրօբատա օլտուղու կիպի Սթամպօլտա տախի պիր թիճարէթ պօրտասը վէ թաշրալարտա պիր թիճարէթ վէ զիրաաթ սէրկիսի թէէսիս օլունճաղմըշ, վէ նիզամաթը տա թիճարէթ նէզարէթինտէ էլան թանզիմատ իտիմէքտէ իմիշ։

—Ցիւնքի նիւսխէմիզլէ պէեան իթտիկիմիզ կիպի, Եունան գոմիսիօնունու Օսմանը մուրախասլարը, տիւն Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրինին տէվլէթխանէլէրինտէ թէճէմմիւ իտիւպ, հալպու քի տօգուզունճու իճթիմանընն հանկը կիւն վուգու պուլաճաղընա գարար վէրմէմիշլէր տիր։ Թօբխանէտէ եարըլան խարթայը նաֆիա նէզարէթի պաշ միւհէնտիսի Մ. Կալան թէէոդիդ իտէճէք տիր։

—Տէրսաատէթ Աւսթրիա սէֆիրիկինէ, Գոնթ Լոռօվիուն թային օլունմասը միւհթէմէլ իմիշ։

—Ցիւնքի կիւն զապթիյէ նազրը, աշզգտա պուլունան զապթիյէ զապզթանընը պիզզթ իմթիհան իտէրէք, թէզաիւտիկէ իսթիհգագը օլանլարը, վէ ընյագթալարը նիսպէթինտէ մէմուրիյէթէ գուլլանըլաճագլարը թէֆրիդ իթմիշ տիր։ Քէզալիք զապթիյէտէ պիր սիճիլլի ալալագ տէֆթերի աչըլարագ, զապթիյէ զապզթանընա նէֆէրթընտան հէր հանկըսը մէմուրիյէթէտէն չէգարըլմայա վէ եախօտ միւքեաֆաթ օլունմայա չայան իսէ, մէզքիւր տէֆթերէ միւրաճաաթա անլաշըլաճագ տը։

—Շու պէշ օն կիւն զարֆընտա վիւքէյանընն միւհիմմէճ պազը խարիճի մէսէլէլէրէ կիրիշմէք իսթէտիքլէրի, վէ սէֆիրլէրէ թայիմանընը ճէտիտէ կէօնտէրմէք վէ պիր թագըմ տիբլօմասի մուհարէրէթընա թէչէպպիւս իյլէմէք կիպի հարէքէթատա պուլունտուգլարը իսթիհսար իտիլիյօր։ (Վ-էբՀ)

—Վիէննա կազէթալարընընն պէյանընա կէօրէ, Պէրլին ահտնամէսի ահվալատինա Գարատաղա թէրքի լազըմ կէլէն Ռէբիցա վէ Վէրիգա նամ մէվգիլէր, Արնաւուտլար թարաֆընտան մուխալէֆէթ օլունմագսըզընն, Գարատաղլըլարա թէսլիմ օլունմուշ տուր։

—Պօնա վիլայէթինին 1880 սէնէսի վարիտաթը, կէօմրիւք հասըլաթը տախի տախի օլտուղու հալտէ, 7,000,000 ֆիօրին վէ մէսարիֆի տա 6,000,000 ֆիօրին թախմին օլունմուշ տուր։ Թէլէկրաֆ վէ բօսթա վէ էմլաք մէսարիֆի տէ մէսարիֆի մէզքուրէյէ տախիլ օլարագ, 500,000 ֆիօրին թախսիս խարճմիշ տիր։

—Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Ֆուրնիէ տէօրթ այ իչիւն պիր մէզունիյէթ ալզ իթմիշ օլմաղլա, օն կիւնէ գատար ազիմէթ իտէճէքմիշ։

—Շիրա չէհպէնտէրի Աքսէլօս էֆ. Սթամպօլա կէլմիշ տիր։

—Ճումա էրթէսի ագշամը մապէյնտէ զաթր Շահանէնին թահթը բիյասէթինտէ պիր մէճլիս իրնիգատ իտէրէք, իսլամաթ հագգընտա միւզաքէրէ օլունմուշ, վէ Պէյքրը բաշա տախի օրատա հազրը պուլունմուշ տը։

—Կէչէնտէ իչ վարինին կուսինայէ կիտուպ չէհրի Գարատաղա թէսլիմ իթմէյէ էմր ալմըշ օլտուգլարընը եազմըշ իտիք։ Խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, Արնաւուտլար միւշարիլէյհիմին՝ մէզքուր գազայա կիրմէլէրինէ մուխալէֆէթ իտուպ պրագմամըշլար տը։

—Իրան շահը Բուսլարընն Իրան թօբրաղընտան կէչիպ թիւքմէնլէր այէյհինէ կիմմէլէրինէ միւսաաֆէ իթմիշ վէ պու սուրէթլէ պիթարաֆընը բիայէթ իթմէմիշ օլտուղու իչիւն, Ինկիլիզ հիւքիմէթի շահը միւշարիյէհէ թէպլիղաթ վէ թէվզիհաթտա պուլունմուշ տը։

—Պիր գաչ կիւնտէն պէրու Պէյօղլունտա Գալէօնճու գուլլուղընտա զապթիթ գէյֆիյէթինտէ պիր ատամ՝ օրատան կէչիպ տէօնէնլերի սօյմագտա օլտուղունտան, զապզթա ճուճա էրթէսի ագշամը մէղուսը թէվզիֆ իթմիշ տիր։

Պու կիւնքի վաֆրընը իճմալինտէ մալիյէ հագգընտա աթիտէքի մալումաթ կէօրիւմիշ տիր։

«Պապը Ալի իլէ պանքէրլէր պէյնինտէ պիր ազ միւտտէթտէն պէրու ճէրէեան իտէն միւզաքէրաթ վէ մուգավէլաթ նէթիճէ բէզիր օլմուշ կիպի կէօրիւնիյօր։

«Վէվվէլքի ագշամ պանքէրլէր Պէյօղլունտա իճթիմա իլէ, Պապը Ալիսէն քէնարիէրինէ թէպլիղ իյլէտիյի թասավվուրաթ իւզէրինէ միւթալաա իյլէտիքլէրի մէվատտը պիր լայիհա չէքիլմէք ալարագ, տիւնքի կիւն իճթիմա իտէն մէճլիսի վիւքէյայա թագտիմ վէ անլէր իլէ էէնիտէն թէսաթթիի էֆքէար գըրընմըշ տը։ Տիւն ագշամա գատար մէճլիսի վիւքէյատա պիր գարար հասըլ օլմամըշ իսէ տէ, նէթիճէյի գարար հասըլ օլմայա թէգարրուպ իթտիյի մուհագագ, վէ հասըլ օլաճագ գարարը գաթի իւզէրինէ, քէյֆիյէթին խաքիրայի Շահանէնէ արզընտան սօնրա, միւթալիգ պույրուլաճագ իրատէի Սէնիյէ միւճիպլիճէ իլան օլունմասը մուսամմէմ տիր։

«Մուգարրէրաթը մէզպուրէ հագգընտա ալտընդրմըզ մալիմաթ պէր վէճհը զիյր պէեան օլունուր։

«Գալաթա պանքէրլէրի իլէ Էյրօբալը տայինէրիմիզէ սէնէվի 2 միլեօն 400 պին լիրա թախսիս օլունճաղ, վէ պու մէպլաղընն պիր միլեօն 100 պին լիրասը Գալաթա պանքէրլէրինէ, վէ պագի պիր միլեօն 300 պին լիրասը (իլերիտէ գարշըլըգլարընն հասըլաթը թէրաղգը իթմէյի հալտէ, ֆազլասը տախի իթա գէրընմագ իւզրէ) էճնէպի տայինլէրէ վէրիլէճէքտիր։

«Գարշըլըգլարը չու ամթէքիլէր տիր։

«Միւսքիրաթ բուսումու, Գալըգխանէ հասըլաթը, իրէք բուսումու, վարագաի սահիհէ վարիտաթը, տուխան վէ թուզրէսմէլէրի, Շարգի Բումէլի վէրկիսի, Գըպրըսընն ֆազլա վարիտաթը։

«Կէօմրիւյիւն կէրէք իտարէսի վէ կէրէք վարիտաթը տէվլէթէ թէրք իտիլէճէք տիր։ Մուգասատէմի գարարտա տէվլէթէ պէրվէճհը բէշլին 500 պին լիրա վէրիմէսի մատտէսի վար իսէ. չիմէ տի կէօմրիւքլէրին հասրլաթը տէվլէթէ թէրք օլունճաճընընտան, վէ օնտան ասլա 150 պին լիրա գատար ազչէ հասրլ օլաճաղընընտան, խազինէնին սայիֆ իւզ գիրը խթիգրաղա լիւզում գալմամըշ տը։

«Գարշըլըգ կէօսթերիլէն վարիտաթընն էն միւհիմմի տուխան վէ թուզ բուսումու օլուպ, պունլարընն հասրլաթը թախմինէն պիր միլեօն եէտի եիւզ պին լիրայա գատար չըգըյօր։ Պու բուսումուն իտատէսի պանքէրլէրէ իհալէ օլունմասը ճիմմէի մուդարբէրաթտան իմիշ։ Միւսքիրաթի իլէ Պալգխանէ վէ իբէք վէ վարագաի սահիհէ վարիտաթը սենէվի 400 պին լիրա գատար թուլյօր։ Գրպրը վէ Շարգի Բումէլի վէրկիլէրի տախի մէզքիւր մրգտարլարա զամմ օլունունճա, մահալլապ օլան 2 միլեօն 400 պին լիրայա պալիգ օլույօր։»

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբազան Հայրէթլէրինին սըր քեաթիպի Մ. Զերազ էֆէնտի, Գալաթատաքի Ազգ. Մատենադարանա 45 ատէտ աթիդ Բօմա վէ Եունան մէսքիւբեաթը հէտիյէ իթմիշ տիր։

Մաէթթէեսիւֆ խապէր ալտրդրմըզա նազարէն, Իսվիտա ճատտէսի իւզէրինտէ Զէրքէշլէր 11 Էրմէնի օյմուշ, վէ Արմաշ քէօյիւ չօրպաճընը պուլունան Ստեփան ազգը տախի թէլէֆ էտուպ՝ 25 ատէտ լիրասընը ալմըշլար տը։

Թոյմըզա օղունտուղունա կէօրէ, Գօնսթանթին Աւօլիոս Լուսինեան նամ Ինկիլիզ բիսկոպոսը՝ Վայրքստէյլի մէրխասալըզընտան խսթիֆա իթմիշ, վէ Մանչէսթըր սէրբիսկոպոսու տախի խսթիֆայի մէզքիւրը գապուլ էյլէմիշ տիր։

Մուսմիւէյհ Ինկիլիզ բիսկոպոս քէնտիսինին Լուսինեան նէսլինտէն օլտուղունու իտտաա իթթիկի կիպի, պէօյիւք սէրվէթ սահիպի ի-միշ։

Խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, ալըմ սաթրմ մատտէլէրինտէ բաթրիգխանէ թարաֆընտան վէրիլէն իլմ ու խապէրլերեաքի բաթրիգ մէօհիւրինի՝ թահրիրի էմլաք իտարէսի քեաֆի ատտ իթմէյէրէք, մէօհրիս մէզքիւրուն եանընտա մահալլէ իմամընընն մէօհրիս տախի պուլունմասընը թալէպ իտիյօր իմիշ։

Պու թալէպին նէտէն նէյէթ իթթիկի մէպլիմ մէյլիլ տիր. անճագ հէր բաթրիգխանէլէրինն տէ էօթէտէն պէրու պէօյլէ պիր իմթիյազէ մալիք օլտուգլարը ճիհէթլէ, չիմտի թահրիրի էմլաք իտարէսինին պէօյլէ պիր թալէպի՝ ատէթա հէմ միլլէթին վէ հէմտտ բաթրիյին նամուս ու հուզուգընա ինթիգալ տիմէք օլտուղունան, էկէր պու հավատիս սահիհ իսէ, եա պիր եանլըշըգ օրմալը տը, վէ եախօտ Պապը Ալինին մարիֆի օրմամալը տը։ Խտտի մէրճիլինին նազարը տիգգամընը տավէթ իտէրէք, պէրաբմըզը վէ իտարէյի պիր միլլէթ էյյիսինին պիր մահալլէ իմամը վասէթտը իլէ թատտիգի միւնասէպէթսիզլիկտէն իճթինապ օլունմասընը արզ իտէրիզ։

Օրթաքէօյտէ սաքին Տօքթօր Հէքիմեանիզ ամէթկէտէնը Պէյօղու Տօղրու Եօլին թիմարատինտէքի Ցոմ. Ռակերեան քիրիսէսի ճատտէսինտէ քեային Ն. 9 խանէյէ նագլ էյլէմիշ օլտուղունու բաղպէթլու միշթերիլերինէ իլան իտէր։ [30—45]

ՄՈՒՀԱՄԷՄԻԶ ՀԻՒԲՄԻՆ

ԽԱԹԱՍԸ

—

Պիր տէվլէթ միւշքիլ պիր մէվգիէ կէլիպ, օ մէվգիաէն գուրթուլմադ իսթէսիյի վագթի, տիբլօմաթլարը պէ յինինտէ պիր գաչ ֆիքրին զուհուրու վէ պիր գաչ թարիգին թասավվուրու թապիի տիր։ Պուէֆքեար մէթարիգլէրէն հանկիլէրինն սէվադ վէ հանկիլէրինին խաթա օյտուզունու կէօռթէրէճէք մէհէնկ իսէ զէման տըր։

Պու թարիգլէրին պիրինէ սիւլիւք օյունմաղլա սէլամէթ չը-զըպ թէհլիքէ պէր թարաֆ օլուր իսէ, օ թարիգին սէվադ վէ տիկէրլէրինին խաթա օյտուզուանլաշըլըր։ Պունուն աքսի վուգու պուլուրիսէ, Եանի թուրթուրան թարիգտէն զարար կէօրիւլիւր իսէ, թուրթուլմայան թարիգլէրին ազրու օյտուզու անլաշըլմադ թապիի տիր։

Տէվլէթը Օսմանլիյ տէօրթ պէշ սէնէտէն Եանի իւշ իմբէրաթօրլար պէյինինտէ միւլադաթլար վուգու պուլմայա պաշլամըշը կիւնտէն պէրու վէ պէյքի Ֆրանսա իլէ Բրուսիա մուհարեպէսինտէն սօնրա պիր թէհլիքէնին էօնիւնտէ պուլունմայա պաշլայարադ, օ թէհլիքէեէ գարշը պիր թէատիրտէ պուլունմադ իգթիզա իտէր իտի։

Լիվէթի, Սէտան վագասընդն վուգուի իլէ պէրապէր Բարիա ամանամէսինինին հիւքմիւ կէվշիէրէք, տէրադաղ Բուսիա պու ամանամէնին պիր իքի հիւքմիւնիւ լաղվ վէ ֆէսախ իմմէէ գալըգըլը։ Բուսիանընդ պու հարքէթինէ գարշը տուրաճադ քիմսէ պուլունմայըպ, օ վագթա գատար գարշը տուրմուշ օլան Ղարպ իմթիֆագը պօզուլմուշ օյտուզունան, Բուսիա իսթէտիյինի եարմայա մուվաֆֆադ օյտու։

Օ վագթի տէվլէթը Օսմանլիյենին համիդիզ գալըպ, Ղարպտաքի միւթթէֆիգլէրինի զայպ իմթիյինի անլամադ միւքթիլ պիր շէյ տէյիլ իտի։ Հաթթա պաղը տիրլօմաթլարըմըզ պունու անլատըգլարը իշլիւ, Ալէմանիա պիր թէվէճճիւհ կէօսթէրմէէ պաշլամըշլար իտի։

Անճադ պու եանընը պիր զէհապ իտի. չունքի պիր տէվլէթլէ իմթիֆադ իմմէք իշլիւ իշթիրաքը մէնաֆի օլմադ իգթիզա իսէր։ Հալ պու քի Ալէմանիա Շարգտան բէք ուզաղ պուլունտուղու կիպի, Շարգտա—Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրանընդ օյտուզու կիպի—մէնաֆիի թիւճճարիյէսի, վէ թէպասը տախի պուլունմասընդանտան, պէրիմ խաթրընը իշլիւն Բուսիա իլէ պօզուշմադ իտի. խուսուսիյէ քի, Ֆրանսայը քէնտինէ տիւշման իմթիքատէն սօնրա, Բուսիայը տա տիւշման իմմէք, իքի աթէշլին արասընա կիրմէք տիմէք իտի։

Էհասընը Ալէմանիա իլէ իմթիֆադ իմմէմիզին միւքթին օլմայաճաղընը զէման կէօսթէրտի։ Հալ պու քի Ֆրանսա իլէ Ինկիլթէրրա պէյինինտէքի իշթիրաքը հարէքէթէ խալէլ կէլմիշ օյտուզունան, Ղարպընդ իմթիֆագընտան տախի խայրընը օլամայաճաղը անլաշընը իտի։

Բուսիա Ղարպ տէվլէթլէրինին Սէտան վագասընդան սօնրա պիրի մուհարեպա իստէմէ յէճէքլերինի անլամադ իշլիւ, վագասի [illegible] ադիպինտէ պիր սէնէ աթմըշ վէ եալընը զալընընընը անլամըշ իտի։

Իշթէ օ վագթտան տիրլօմաթ օյանլար տէվլէթը Օսմանլիյենին պիր թէհլիքէնին էօնիւնտէ պուլունտուղունու անլայապիր իտի։ Լաքին հայրքի պիրտէ պու հագիգէթի անլայաճադ եալընը պիր զաթ պուլունու, տիկէր պիւթիւն խալգ անլայամատըգլարընտան, օ զաթընը թուրթմադ իսթէտիյի թարիգտէն պաշգա պիրիմ իշլիւն սէլամէթ եօլու օրմատընընը կէօրմէյէրէք, ալէյհինտէ պուլունմայա վէ միւճէրրէտ սէլամէթը վարան մագսէտի իլէ թուրթուրու թարիգինի պիր թագըմ զարիպ զարիպ մագսէտլէրէ համ իմմէք իսթէմիշլեր տիր։

Հալ պու քի մուհաքէմէսիզ պիր շէյ հիւքմ իմմէք ճայիզ օլմայընը, պէօյլէ հիւքմլերին տարիմա խաթայը չըգ տրընտա շիւպհէ եօգ տուր։ Իշթէ օ զաթ հագդընտա օյունան պու հիւքմլերին տախի սաէճէ խաթա օյտուզունու —հեր շէյի իսպաթա միւգթէտիր օյան— զէման իսպաթ իմթ։

Մալիւմ տիր քի, Շարգտա իքի թագըմ միւպային մէնաֆի վար տըր քի, պունընընը պիրի տուէլը Ղարպկէնին վէ տիկէրի Բուսիանընդ մէնաֆիի տիր։ Տէվլէթը Օսմանլիյ էվրօբա տէվլէթլերի սըրասընա կիրելի Բուսիանընդն մէնաֆիինի տուէլը Ղարպկիյենին մէնաֆիինէ ֆէտա իսէրէք, պու հարքէթէն տօլայը բէք չօգ միւթէզարրուր տախի օլմուշ իսէ տէ, տուէլը Ղարպկիյ թարաֆընտան հիմայէ վէ թէսահուպ տախի օյունմամըշ տէյիլ իտի։

Անճադ ումմում բօլիթիգանընդն թէպէտաիւլիւ հասէպի իլէ, տուէլը Ղարպկիյ հիմայէ վէ թէսահուպունու զայպ իմթիյինի կէօրտիւքէնէ սօնրա, երինէ էսկի թարիգինտէ տէվամ իլէ, գօրդուզու պիր գավի գօմիունուն մէնաֆիինի՝ հիշ պիր շէյ մէմուլ իմմէտիյի պիր թագըմ էճնէպիլերին մէնաֆիինէ ֆէտա իմմէսի քէարը աղըլ տէյիլ իտի։

Ֆրանսանընդ մաղուպէն Էվրօբա բօլիթիգասը տայիրէսինտէն չրգմասը իլէ, վէ տուէլը Ղարպկիյ իմթիֆադընա խալէլ կէվմէսի իլէ պէրապէր, տէվլէթը Օսմանլիյ իչիւն եէնի պիր մէսէլէ իգթիզա իսէր իտի։ Էսքի մէսէլէքտէ սէպաթ իմմէք՝ քէնտի մահվընը տավէթ իմմէք տիմէք իտի։ Էօմիւշ պիր արգատաչընը իմնատընա կիւվէնէրէք սաղ վէ սաղլամ պիր գօմիսյա մէյտան օգումադ օլմադ։

Վագտա Բուսիա իլէ իմթիֆադ խուսպտա Ղարպ տէվլէթլերինէ մէյտան օգումադ տախի տէվլէթին մէնաֆիինէ էլ վերմէզ իտի. անճադ Բուսիատան գօրգումուզ օլուպտա Ղարպ տէվլէթլերինտէն պիր իմմիտիմիզ օլմատընը հալտէ, Բուսիայա հիշ օլմադ իսէ պիր աղ մուտարա իմմէք իգթիզա իտէր իտի։

Խուսուսի իլէ Ալէմանիա իլէ Ա. ասթրիանընդ տախի Բուսիա իլէ միւթթէֆիգ օլուզլարընը կէօրտիւքէնէ սօնրա, երինէ Բուսիայա գարշը պուլունմադ կէօզ կէօրէ թէհլիքէնին իչինէ կիրմէք տիմէք իտի։

Իշթէ ռէտիյիմիզ զաթ պու հագիգէթի անլայարադ, տէվլէթի պէյլէ պիր թէհլիքէէն գուրթարմադ իչիւն, օ վագթա գատար իմթիթաղ իտիմիզ օյան սէրթ բօլիթիգատան վազ կէչէրէք, եումշադ պիր բօլիթիգա թուրթմայա գարար վերմիշ, վէ Էվրօբանընդ մէնաֆիինի տախի բայիմալ իմմէմէքլէ պէրապէր, գուվվէթլի գօմշումուզընդ մէնաֆիինի տէ պիսպիթիւն ֆէտա իմմէմէյէ վէ հէբսինէն զիյատէ քէնտի մէնաֆիիմիզի տուչիւնիւպ, օնլարընդ ճիւմլէսինէ մուգատտէմ թուրթմայա պաշլամըշ իտի։

Անճադ պիր թարաֆտան պու իհթիյաճը անլայամայանլարվէ պիր թարաֆտան տա —պիզէ հիշ պիր խըտմէթ վէ մուավէնէթ իմմէքսիզին թահթը վէսայէքլերինտէ թուրթմադ իսթէէն— պաղը էճնէպիլեր պու զաթընը մէսէքինի՝ վաթանընդ մէնաֆիինէ գարշը կէօսթէրմէէ չալըշըպաղ, ումմումի պիր տէրէճէէ գատար դանտընը-մըշլար իտի։

Նիհայէթ Բուսիանընդ մէթալիպի մէյտանա չըգմադա, Բուսիինտէ չուրիշլեր զուհուր իմմէէ պաշլատըգտա, պիզիմ իչիւն իքի թարիգ վար իտի։ Պիրի թէքլիֆաթը գապուլ իտիպ եուճադ պիր բօլիթիգա թուրթարադ, մէսէլէյի պէր թարաֆ իմմէք, վէ սուլհ ուասայիյի մուհաֆազալիք, թարագգիյաթը տախիլյինէ չաբշմադ, վէ տիկէրի՝ հիշ պիր թէքլիֆ գապուլ իմմէէիմ, սէրթ պիր բօլիթիգա թուրթարադ, հեր չի պատասատա տէյի մուհարեպէէ կիրիշմէք։

Տիտիյիմիզ զաթ քի Մահմուտ Նէտիմ բաշա հագրէթլերի օրուզունու օգուսանլար էրգէթմէէ անլամշլար տըր, պու իքի թարիգտէն պիրինճիսինի թուրթմադ ֆիքրինտէ օլուպ, սէլամէթիմիզին օ եօլատա օյտուզունու, վէ տիկէր թարիգին պիզիմ մահվմըզը մուճիպ օլաճաղընը անլամըշ իտի։

Հաթթա իշ թէքլիֆաթա դէլմէկտէն էվվէլ պիրինհայէթ իշին օրայա վարաճաղընը անլայարադ օ բօլիթիգայը թուրթմադ իսթէմիշ իտի։ Օ վագընտան պո եօլ թուրթուրմուշ օլա իտի, տէվլէթ եալընընը պիր տէվլէթին թէքլիֆաթընը գապուլ իտիպ, ումում Լէրօրայա գարշը պիր մէճպուրիյէթի ալընընա պուլունմայաճադ իտի։

Պու իհթիյաճ օ տերէճէէ դահիր իտի քի, Բուսիանընդ պիրինճի տուշման վէ բագիպլերի տախի պունու ինքեար իտէմէյիպ, ինկիլթէրրանընդ մուրախասը տախի Սիմանպոլ գանգիբանընընա Բուսիանընդ թէքլիֆաթընը թասարիգ, վէ տէվլէթը Օսմանլիյի զու թէքլիֆաթընը գապուլինէ թէշվիգ իմմիշ իտի։

Լաքին օ վագթի Մահմուտ Նէտիմ բաշա հագրէթլերինին մէսէքի գապուլ օլունմայարադ, ումում Էվրօբայա գարշը սէրթ պիր բօլիթիգա թուրթմադ թէնսիպ օլունմուշ իտի։ Պու կիւն իսէ օ բօլիթիգանընդ պիրի պու պերէյէ սէվգ իմթիյինի կէօրիյօրուզ։

Բուղար Սիմանպօլա թէկգարուպ իմմէքտէ օլուզլարը հալտէ, պիզ հալա —էօթէտէն պէրու խուռմէթ իմմիշ օլուզուզունուզ— Ղարպ տէվլէթլերինտէն մուավէնէթ պէրիյօր իտիք։

Ալիսթէֆանօս ահանամէսինտէն սօնրա տօզրուտան տօզրայա Բուսիա իլէ պիր իմթիֆադնամէ իմզալայարադ, պու ահանամէ իլէ զայպ իմթիյիմիզ հուգուգուն նրսիքընը եէնիտէն դաղանմադ միւքթին իլէն, պիզ երինէ կէօզլերիմիզի Ղարպտան այրընայարադ օրատան պիր սէլամէթ ինթիզարընտա իտիք։

Հալ պու քի, Էվրօբա տէվլէթլերինին ագա իմթիյերի Պէրլին գանկրէսինտէն իսթիֆատ իտէճէք եէրտէ, իքի զաթ զարար կէօրտիւք։

Լաքին պուրաբարընը տէֆթէրէ պէյան իմմիշ օլաուզումուզտան, շիմոի թէքբարէ հաճէթ կէօրմէյօրուզ։ Եալընընը Բուսիա թարաֆտարընընը իլէ իմթիհամ օլունմադատա պուլունմուշ օլան Մահմուտ Նէտիմ բաշա հագրէթլերինին Բուսիա թարաֆտարը օլմայընը, վաթանընդ մէնաֆիի հագիգիյէսի թարաֆտարը օլուզունու, վէ օ վագընտ տէվլէթին մէնաֆիի օ եօլատա պուլունտուզունտան, օ թարիգի թուրթմադ մէճպուրիյէթինտէ պուլունտուզունու վէ օ թարիգտէն պաշգա սէլամէթ եօլու օրմատընընը վուգուաթ իլէ իսպաթ օյունտուզունու պէյան իլէ իքթիֆա իտէրիզ։

Շիմոի տախի տէվլէթ էօյլէ թէհլիքէլերտէն գուրթուլմայընը, պէյքի տահա պէօյիւք թէհլիքէլերտէ պուլունտուզունտան, շիմոի տախի միւշարիէյինին՝ սէլամէթի մուճիպ օլմադ պիր թարիգ թուրթաճաղը մէմուլը գավիմիզ տիր։ Յախիկյէ Նէզարէթինէ թաէին պույրուլմարը իլէ, եէնի գապիթէթ տախի գուրարը կիւն կիրա պուլուրտուգընը նութգ՝ պու տէֆթաքի մէսէքինի կէօսթէրմէյէ քեաֆի տիր։ Միւշարիէյինին շիմոիքի մէպէքի մուահէտատի վէ ըսլահմընն թէմմիի իճրասընտան իպարէթ տիր։

Ալճապա պունա տա իթիրազ իտէճէք ատէմէր վար մը տըր։ Պիզ եօգ տուր ֆիքրինտէյիզ վէ պաշ վէքիլ բաշա հագրէթլերի իլէ սայիր վիքէլանընդ տախի էքքարը պու տախրէտէ պուլունտուզու կիպի, զաթը հազրէթը բաշիշահինին ախասը ամարի տէ պունտան իպարէթ պուլունմաղլա, մէմուլ իտէրիզ քի, մուահէտատի վէ լսահմընը մէվլուտէնին թէմամիի իճրասը իլէ, իսթիզապը տէվլէթին թէքմինինէ մուվաֆֆագիյէթ հասըլ օլաճադ տըր։

ԶԷՅԹՈՒՆ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Վէ

ԲԻԻՐՏ ՍԻՒՐԿԻՒՆԻՒ

—

Տիւնքի Նիւսխէմիպտ Թարիզ զազէթասընդն Տէրսաատէթ մուխպիրինին հոկտ. 28 թարիխկէ չէքմիյի պիր մուֆասսալ թէլգրաֆտան նազլէն, Մահմուտ Նէտիմ բաշանընդ սըր Հէնրի Լէյըրտ իլէ վուգու պուլան պիր միհիմմ միւլագաթընա տայիր պաղը մալիմաթ ատրճ իմթիք։ Մուսպիրի միւմալիյէ զու միւքեալէմէյի հիքմէսէ իմթիրճէն սօնրա, աթինէքի չայանը տրզգաթ ֆիզրաբարը եաբընը օլմաղա, թէրճէմէսինի միւնասիպ կէօրիւրիւզ։

«Զու միւքեալէմէ էվվէլքի կիւն վուգու պուլտու, վէ շիմոիտէն պիր վուգուաթ վար տըր քի Մահմուտ Նէտիմ բաշա քէնտի հիւնի նէյաթ վէ իմթիգատաթընը, օ միւնասիպէթլէ ֆիրիէն պէեան իտէպիլէճէք տիր։ Ինկիլթէրրանընդ Ուրիչնամ մէքթէպի հարպկէսինտէ թէրպիյէ օլունտուզու իչիւն ալէյհինտէ «Ինկիլիզ» թապիր օլունան Սայիտ բաշա շիմոի Հալէպ վիլայէթինտէ պուլունուպ, Զէյթունի իչէրինի թէսարիւէյէ չալըշըյօր։ Վէ Պապը Ալիյէ թէլէկրաֆ չէքիպ գավիէն թաէպ իմթիր քի, ասը զանն օլունմուշ օյան վէ ֆագաթ քէնտիրէքլերինտէն թէսլիմ օլան Զէյթունլուլարա ֆիվը ումումի իմթա օյունտուն, Պու թէտպիր բէք մաղուլ օլուզունա չիւպհէ եօգ տուր, վէ Սըր Հէնրի Լէյըրտ, թէտպիրի մէգքիւրուն իճրա օյունուպ, օ Զէյթունլուլարա ֆիվը ումումի իմթա օյունմասը իչիւն խալիսանէ չալըշը։ Օսմանլը վիւքէրասը, քէնտի գարարլարընընն, պէեան իմթիրէլերի հիւսնի նէյաթ վէ իմթիգատաթա պիր տէլիլ ատտ օյունաճաղլարընը պիլտիրէլերի հալտէ, պագարմ պու Զէյթուն մատէսինտէ Ինկիլիզ սէֆիրինին թավսիյէլերինէ թէվֆիգի հարէքէթ իտէճէքլէր մի տիր։

«Եաղընլարատա զուհուրա կէլէն տիկէր պիր վուգուաթ տախի, Օսմանլը վիւքէրասընընն հիւսնի նէյաթլերի օլուպ օրմատընընա պիր տէլիլ ատտ օյունաճաղ տըր։ Ա. խիրէն թարաֆընընը կէօնտէրտիյիմ պիր թէլէկրաֆտա խապէր վերտիմ քի Ցիարպէքիր պաշ գօմիսէրինին վէ Սիվաս վալիսինին պիր թագըմ զալիմ պէյլերէ վէ աղալարա գարշը իմթիխաղ իմթիյի հարէքէթի չէտիտէյ սարայտա պաղը նուֆուզու զէվաթ թարաֆընտան մումանաաթ վուգու պուլաճադ տըր։ Ցիարպէքիր թարաֆլարընտան վարիտ օյան խապէրլերէ կէօրէ, պէեան իմթիրիմ պու գօրգու էսասսըդ տէյիլ իմմիշ։ Թահթը թէվզըֆա ալընան պէյլերտէն վէ աղալարտան պիր չօղու, Ցէրսաատէթտէն կէօնտէրիլէն էմրլեր իւզերինէ սաը վերիլտի, վէ շիմոի պու պէյլի պաշը հայտուտալը վէ զալիմէր չարչուլարատա աչրգատան աչըզա պէեան իտէյօրար քի, վէյլվ պիր դըսա միւատաթ իչիւն օյսո ն քէնտիլերինին հապսա իրդա օյունմալարընա անպէպ օյանլարատան էյիճէ պիր իմթիզամ չրգարաճադ տրրլար։ Պու չէյլերին հիքմէյէսինի հավի պուլունան բաբօրթօ Պապը Ալիյէ թագտիմ օյունտու, վէ էկէր սահիհէն օ պէյլերէ վէ աղալարա պէպպէ բուլի միւատատ կէօսթէրիմիշ օյտուզու թէհզազուգ իտեր իսէ, Մահմուտ Նէտիմ բաշա տախկիկ նաղրը ըզթամըյլա քէնտի հիւնի նէյաթընը վէ օնարը իճրա իթմէքտէ օյան իգթիտարընը ֆիլիէն իսպաթ իմմէէ պօրճնու օճաճադ տրը։ Բաշայի մուշարիյէսինին էյի նէյէթլերի իճրաեա իգթիտարը պուլունադիճէճի մուհազգազ տէյիլ տիր։ Ա. զա իւլ-Համիտ խան հագրէթլերինին էսնայի հիւքմլերինտէ, միւքալէնին էվվէլքի գատար մէզունէյէթի եօզ տրը։ Շեհնահ իտարէ սարընն էլինտէ տիր . . . .»

ՃԷՆՈՒՊ ԱՄԵՐԻԿԱ

—

Բէրու վէ Պոլիվիա իլէ Չիլի ճիւմհուրիյէթլերի միանընտա 7-8 այտան պէրու վուգուա կէլէն մուհարեպէյ տայիր վագթի պէ վագթի մալիմաթ իմմիք։ Բէրու վէ Չիլի մէմալիքինտէն Էվրօբայա տօզրուտան տօզրայա թէլէկրաֆ պուլունմատըգընտան, մուհարեպէ հավատխասթը Էվրօբայա կէճմասը օլայօր։ Էն սոն հավատխասթ, աթիտէքի թէլէկրաֆիարտա իճմալ օլունմուշտուր։

«Պուէնոս Այրէս, (Արժանթին), 10 հոկտ.

«Պուրայա վարիտ օյան թէլէկրաֆիարա նազարէն, Բէրուլուլար Արիգայա 3.000 ասքէր իմտատ կէօնտէրմիշլէր տիր։ Բէրուլար Իքուիքուէյէ տախի ասքէր չըգարտըլար։ Չիլի օրատասունա տախի իմտատ կէօնտէրիլտի։ Իքի տիւշմէն օրտուլար պիրպիրլերի իլէրինէ եիրիյօրլար, վէ պիր պէօյիւք մուհարեպէ վուգուի միհմէմիլ տիր։ Բէրու զըրհլըարը Չիլի սէվահիլինտէ տօպշարզլարը վագթի պիր գաչ գըթա թիւճճար կէմիսի զայթ իմմտիլէր։

«Վալպարայզօ (Չիլի), 8 հոկտ.

«Հուասգար նամ Բէրու զրրհլըսընն Չիլի տօնանմասը թարաֆընտան զայթ օյունմասընա տայիր վարիտ օյան մալիմաթա նազարէն, Բէրու տօնանմասընտան Հուասգար վէ Ունիոն նաման զրրհլար, Չիլի սէվահիլինի տօլաշըգ ավտէթ իտեր իքէն, Ունթօֆակասթա վէ Մէքսիկէնէսա բաասընտա, պէրապէրլերինճէ 4 գըթա գօրվէթ պուլունան իքի գըթա Չիլի զրրհլըարը, մէղրիւր իքի գըթա Բէրու զրրհլըսընը մուհասէրէ իտէրլեր։ Ունիոն զըրհլըսը ֆիրարա մուվաֆֆագ օլուրֆագաթ Հուասգար, չէճիանէ պիր մուհարեպէտէն սօնրա թէսլիմ օրմայա մէճպուր օլուր։ Հուասգարընը գօմանտանը Ամիրալ կըրավ վէ քէնտի գայիմագամըրընտան իքիսի էսնայի մուհարեպտէ գաթլ օլունուրլար, վէ թայֆէնին տէ պէօյիւք զըսմը գաթլ օլունուր եախօտ եարալընը։ Հուասգարընն թէքնէսի տէլինմիշ օլուպ, զըրհլը պաթմագ տէրէճէսինէ կէլմիշ իտի։ Լիմանա գատար կէթիրիլէպիլէճէյի չիւպհէլի տիր։ Հուասգարընն զաթի օլունմասը միւնասիպէթլէ Վալբարայզօտա պէօյիւք չէնիլիլերը իճրա օլունտու։ 18.000 քիլիտէն իպարէթ օյան պիր Չիլի օրատասու, իքուիքուէ իւզերինէ եիրիյօր։»

ՀԻՆՏԻՍՊԱՆ

—

Նակալարընը մէվզէքէթինտէ պիր ինկիլիզ գօմիսէրի, եախօտ սէֆիրի գաթլ օլունտուզունու, վէ պիր մըգտար Ինկիլիզ ասքէրինին Գօհէմա նամ մահէլտէ եէրիլէր թարաֆընտան մուհասարէ օլունտուզունու եաղմըշ իտի։

Ինկիլիզլերին կէօն սէրտարլերի իմտատ վագթընտա եէթիշմէ, հոկտ. 27 տէ Գօհէմանընն մուհասէրէսինի գալաբալըգլար վէ իշերիտէ բ՝ ք սէֆիլ հալտէ պուլունան Ինկիլիզ ասքէրինէ երգագ վէ սայիր լեվազիմատ իմմա իմմիշլեր տիր։ Պու մէվգիինն մուհաֆազասընա մէմուր օլան Ինկիլիզ ասքէրինին մըգտարը տրթըրմէշ տըր։

ՎԻԵԹՆԱՄԻ ՕՍՄԱՆԻՅԼԷՔ

—

Հավաս գուսբանեասը Էվրօբա զազէթալարընա տիմիտէքի թէլեկրաֆլարը թէպլիգ իմմիշ տիր.

«Տէրսաատէթ, 4 Նոյ.

«Տէվլէրան իսէն պիր բիվայէթէ կէօրէ, Զաթը հագրէթը Բուսիայի Մահմուտ Նէտիմբաշայը Օսմանլամնապ իմմէք նէյէթինտէ տիր։ Թէէմին օյունտուզունա կէօրէ, Ինկիլթէրրա սէֆիրի խայրէտտին բաշանընդ թահթը բիրա սէթինտէ պիր հէյէթի վիւքէլա թէչէքքիւրինի թալպ իսէյօր։ Զաթը չահանէ խայրընա միւսաատէլի հարէքէթ իտէճէյի մաշնուն տուր։

«Տէրսաատէթ, 4 Նոյեմ.

«Սըր Լէյըրտ տիւն խարիճինէ նաղընը Սավա բաշա իլէ վուգու պուլան միւլագաթընտա, նիմրէտմի սուրէթտէ պէեան իմթիքի Ինկիլթէրրա Պապը Ալի իւզերինէ Բուս նուֆուզու իճրա օյունտուզունը չիւպհէ իմմէքտէ տիր։ Սավա բաշա, պէօյէ չիւպհէլէրէ մահէլ օրմատընընը, Սըր Լէյըրտա թէէմին իմմտի։

«Էկէր Ինկիլիզ տօնանմասը Օսմանլը սուլրընա կէլիր իսէ, պիր թէպէտտիւլ վիւքէլա զուհուրա կէլիպ, խայրէտտին վէ եախօտ Մահմուտ Նէտիմ բաշանընդ սատրազամ օրմասը մաշնուն տուր։»

ԻՆԿԻԼԻԶ ՄԻՒՏԱԽԷԼԷՍԻ

—

Վիէննատան նոյեմ. 3 թարիխկէ Բուդէ Յոյնուն նամ Ալէման զազէթասընա քէշիտէ օյունան պիր ուզուն թէլեկրաֆին աթիտէքի ֆրգրասը, մալիմաթը մուֆիտէյի հավի տիր։

«Աշիքեար պիր շէյ տիր քի, Ինկիլթէրրա զաթը հագրէթի բաշիշահի վէ քէնտիսինին եէնի վիւքէլասը հագդընտա բէք գավի պիր մէսէլէ իմմիթիաղ իմմիշ տիր։ Սըր Լէյըրտ Սուրիատա Միհամամ բաշայա վիդիթա վէրմէսինի միմէթագըզ, Ինկիլթէրրա իճրայի ըսլահամ իշլեր թիւրքիա իւզերինէ թաղըզ իճրասընա պաշլատը։ Բիվայէթէ կէօրէ, Սըր Լէյըրտ տախի Ինկիլթէրրանընն Ասիա սահիլինտէ տահա գավի պիր մէվգի էլէ կէթիրմէք արզուսունտա պուլունտուզունա տայիր։ Պապը Ալինին ըէյինի անլամադ իմմէմիշ Զաթը Շահանէ, Ինկիլիզ սէֆիրինին պէօյէ պիր թասավվուր արգասընա տիւշմիյինիւ իշիթմիքտէ, չէտիտ զազէպէ կէլմիշ, վիւքէլասը աղլ իմմիշ։ Վէ Բուսիա սէֆիրի բրէնն Լօպանօֆուն թավսիյէսի իւզերինէ Մահմուտ Նէտիմ բաշայը տախկիյէ նաղընը թային իմմիշ։ Վէ սատրազամ թային իմմէք նէյէթինտէ իտի իսէ տէ, պու ֆիքրի կէրիյէ պըրագմըշ տըր։ Սըր Լէյըրտ Սուրիատան ավտէթինտէ, թէվճճիհէքարանէ պիր գապուլէ նայիլ օրմատը. պունուն իւզերինէ Ինկիլիզ սէֆիրի Լօնդրայա պիր բաբօրթօ կէօնտէրիպ, Շարգտա Ինկիլիզ նուֆուզունու իպգա

իչիւն թէտապիրի չէտիսէ իթ-թիրազ եթմէսինի ինկիլիզ հիւ-քիւմէթինէ թավսիյէ իթտի։ Լօրտ Սալիսպըրի տէրտալ Պապը Ա-լիյէ պիր նօթա կէօնտէրիպ, իսլահաթըն իճրասը հազրլնտա ըսրար իթտի, վէ Միտհաթ բա-շանը իսթիֆասընտան քէնտիսի (Լօրտ Սալիսպըրի) բէք կիւճէն միշ օլտուզունու պէյան իթտի։ Պունուն իւզերինէ Մահմուտ Նէ-տիմ բաշա, իսթիֆասընը կէրի ալմասընը Միտհաթ բաշայա բէ-ճա իթտի, վէ խարիճիյէ նազրը Սավա բաշա տախի պիւթիւն տէվ-լէթլերէ պիր գրթա թահրիրա-թը ումումիյէ կէօնտէրիպ, եէնի Օսմանը վիւքէյասընը իճրայի ըսլահաթ նիյէթի գավիյէսինտէ պուլունտուզունու պէյան իթտի։ Պապը Ալինին ատէթ իթմիշ օլ-տուզու լագըրտըլարը հավի պու-լունան պու թահրիրաթը ումումի-յէ։ Լօնտրատա վէ Վիէննատա բէք ֆէնա թէէսիր հասըլ իթտի, վէ վազի օլան էմնիյէթսիզլիքլէրի վէ չիւպհէլերի զայլ իսէմէտիւ Լօրտ Սալիսպըրի պու սէպէպլէ Պապը Ալիյէ եէնի պիր նօթա կէօնտէր-տի, վէ իշթէ Օսմանը սուլթը-նա կէթմէք էմրի, Ամիրալ Հօրն-պիյէ օլ վազրթի վերիլտի։»

Ինկիլիզ տօնանմասընին հարա-քեաթը միթսավվէրէսի հազ-զընտա էրմենիսթան վէ Ռուստօ-լու ըսըսհաթը մէսէլէսինէ տայիր թ-ույզ զաղէթասընտա կէօրիւլէն վէ տիգգաթա չայան օլան պիր պէնտի, եարընքի նիւսսէմիզատ տէրճ իտեճէյիզ։

ԹԻՒՃԱՐԻՑԷ

Գրամ ըլան է-գէրին Դ-ՐՈՒՇՈՒ

Ասիթանէ, 30 հոկտ. 1879

Կէչէն օն պէշ կիւն զարֆընտա խայլիճ թէպէտիւլամ վուգուա կէլիպ, պու իսէ պունճա քէսատ վէ տուրկունուզատան սօնրա բի-յասամըզ իչիւն բէք էրզէմ իտի։ Հէր չէյ՝ իշլերին աչըլմասընա վէ բիացանըն խահիշլէնմէսինէ միւ-սահատ տիր։ սարֆիյաթը մահալ-լիյէ իչիւն միթէմատիէ իհթի-յաճ վար տըր, մահսուլաթ ազ տըր։ Լէրբա բիացալարընտան մալ թալէպ օլունույօր, վէ ֆի-յաթլար ալչալ ումումի եիւքսէլմէ-եէ մէյլ իտեեօր։ Նիհայէթ հէր չեյ մուամէլաթը թիւճճարիյէեէ վէ ֆիյաթլարը եիւսէլմէսինէ եարտըմ իթմէքտէ տիր։ Էկէր իշ-լերին աչըլըպ թէվէսսիւ իթմէ-մինէ ճիտտի պիր մանիա վար իսէ, օ տա ազչէնին գըլէթի վէ եա տահա տօղրուսու ֆըզտանը, վէ եախօտ ագչէ բիացամըզընը միւ-չէվվէշլիկի տիր։ Ֆիկհագիզա իշ եաբմագ մէյլի ույանմաղա պաշ-լայօր, քեարլը չօգ թէչէպիւս վար տըր։ լաքին բարա օլմասը-ընտան վէ ֆայիտէրին պահ՝ըը օլմասընտան օլայը, մուամէլաթ բէք ատ էհէմմիյէթի օլմայը։

ՊՈՒՂՏՈՒ։ Ան պէ՝ կիւնէն պէրու բէր կէմիյէթ [illegible] լունան պուդ[illegible] բիացասա [illegible] հոֆ [illegible]

զա պաշ [illegible] Զ[illegible] պու տուրկուլը [illegible] տըր, վէ սէպէպի ատ չու տըր [illegible] ֆիյաթը միլիմէտասիէն եիւքսէ-լիպ խայիճէ պէհայա չըգըզ տան սօնդրա արթըգ տուրուր։ Էկէր տահա եիւքսէլմէսի մէմու-ատիլ իսէ, բէք չօգ ատ էնմէսի ումուլմազ։ գիրա կէրէք մահսուլ չըգան վէ կէրէք սարֆ օլունան մէմլեքէթլէր, եազընտա պիր իս-լահաթ իւմիտիլէ, քէնտի ֆի-յաթլարընը սապիթ թուրմազտա տըրըր։

ԻՏԻԽԱԼԱԹ ԷՄԹԱԱՍԸ։ Էճնէպի մէմլեքէթինտէն կէլէն պիճիմէ երզազ վէ մահսուլաթը սայիրէ աղ չօգ եիւքսէլիպ, փագաթ մէ-մուլին զայրի օլան պու իսլահաթ տէվամ իթմէմիշ, վէ բէք չօգ մալըն ֆիյաթը ազաղա ինմիշ տիր։ Գահվէ, մոմ, բիրինճ վէ կազըն ֆիյաթը զայիֆճէ տիր։ Պու նէվ մալլարըն իչինտէ եալնըզ չէքէր միսսթէնա տըր, զիրա պիր գայ կիւնտէն պէրու Թրիէսթէտէն վէ Էվրօբատան կէլէն խապէրլէր չէ-քէր իչիւն բէք միւասիտ օլտու-զունտան, ֆիյաթը էբէյլիճէ եիւք-սէվմիշ տիր։ Թրիէսթէ չէքէրի իւ-զերինտէ 231—232 ղրշ. ա վէ Հօ-լանտա չէքէրի իւզերինտէ 222—225 ղրշ. տա իշ եաբըմըշ տըր։

ՄԱՏԷՆ։ Գալայ 700 ղշ. տան զիյատէյէ պիլէ եիւքսէլմիշ տիր։ լաքին մուախսիրէն 670 ղշ. ա էն-միշ տիր։ Թէնէքէ 330 ղշ. ա չըգ-միշ տըր։ մատէն քէօմիւրինին պիլէ թէնէկէթասը 2 տէն 2 1/2 չիլինէ գատար եիւքսէմիշ տիր։ Մա մաֆիհի պու կիւն ֆիյաթլար զայիֆ տիր վէ էնմէյէ մէյլ վար տըր։

ԻԽՈՒՃԱԹ ԷՄԹԱԱՍԸ։ Պիր խայլի վագըթ ֆիյաթլար տայմա ինտիքատն վ իշտիրիք հրեքմ իթ-տիքատէն սօնդրա, Ներսէթ ըսա-հաթ թարիգինէ պիլիդ պալ տիւ-խուլ իթտիք։ [illegible] ըընատ [illegible] ը հավատըլէր իւզերինտէ [illegible] 25 ղշ. ա չըգ-միշ [illegible] ֆագաթ պու եիւքսէլմէք մատէսի պիրտէն պիրէ օլուզու իչիւն, հէր քէս պիր աղ կէրի տուրմուշ տըր։ Լօնտրատա 22 վէ տահա զիյատէ բէնինիյէ սուհուլէթէ սա-թըշլար օլույօր։

ԱՖԻՕՆԷՆ տախի էյլի ճինսի 240 ղշ. ա չըգմիշ տըր։ Տիկէր մալլար, մէսէլա բամպուգ, եաբաղը, քիմ-իէ վէ սայիրէ աղ չօգ եիւքսէ-միշ տիր։ Էյհասը պու պիրտէն պիրէ մուգու պուլան իսահաթ-տան հէր բէ[illegible] [illegible] [illegible] [

Այս այնպիսի բաբախում մի է, զոր ըզգացած են ամեն անոնք, որոնք կեանքերնուն մէջ բարեբաղդ առիթ ունեցած են ամենասուրբ պարտք մը լրջօրէն կատարելու։ Այդ գոհութեամբ լեցընող պարտքերէն մին է մեր կատարածն ալ, անցելոյն արխուր ժառանգութիւնն եղող բաժանման կնդրը բառնալու փափաքաւառ Սրբազնութիւնդ եկած ըլլալնիս։ — իրա՞ւ Հայ ազգը յիր ընդհանրական փարախն ամիսներով զմեզ նշանաւոր վաստակ մ'ըրած չեմք համարիր, բայց որոշ հեռատեսք կը հաւատամք որ բարի գործոյ մը օրինակ պիտի ըլլամք՝ թէ և ոչ առաջինք՝ մեզմէ աւելի յետ՝ եկողց, այդու միայն գուցէ պարծենալու ևս իրաւունք ալ ունենամք։

Ներեցէք, Սրբազան Հայր, այս սրտի զեղմանց, բայց կը փափաքիմք որ լաւ հասկցուած ըլլայ թէ այսօրուան մեր գործը այն համոզման հետևանքն է, զոր մեր ազգային պատմութեան վրայ խորհրդածել սկսած օրերնէս 'ի վեր տածեր, հաշուեր և պատրաստեր եմք 'ի խորս մեր սրտին։ Կ' կըրկնեմք. — Եկեր եմք ուրեմն մեր հարց անցեալը քաւելու։ Երջանիկ եմք, որ Ձեզ պէս ազդապետի մը Հայրական իշխանութեանը օրուան դիպեցանք, որուն ներողամիտ (թոլերան) ոգին Հայ ազգին եղեղեցոյն պատկերն է։ բարերաղդ կ'զգամք ինքզինքնիս՝ 'ի լուր աշխարհի բարձրաբարբառ այդմ կարենալ վկայելու։ և այդ Հայ եկեղեցւոյն պարծանքն եղող սկզբունքը փառաբանելիս ըլլայ մեր միակ յանդիմանութիւնը՝ զոր կուղղեմք առ Հռովմէական եկեղեցին, որ մինչ օտար մնացած է այդ սուրբ սկզբունքէն, իւր բոլոր եղբայրաբաց հետաւանքներովն։ Այդ եկեղեցւոյն իրոխտ յաւակնութեանցը տանել չկրցող Հայ մարմին մը կար, որուն տարիներէ 'ի վեր մենք ալ մաս կազմեցինք։ Թող ներուի մեզ, Ամենապատիւ Սրբազան Հայր, որ այդ մարմնոյն համակիր ողջոյն մը արձակեմք, վասն զի մեք քան զամենն աւելի լաւ կը ճանչնամք անոր կրած ծանր յոգնութիւնը, անոր կրած տառապանքը՝ ամբարտաւան թշնամւոյն երեսէն։ Իսկ թէ յաղողէինք ամենքս 'ի միասին Սրբազան Հօրդ բաղկացը մէջ Ազգային միութեան երանաւէտ գործն իրականացընելու։ բայց զայն որ մեր փափաքն ու ջանքը չյաղողեցան, յուսամք և հաւատամք որ Սրբազնութեանդ պիտի շնորհեն երկինք։ վկայ այն Ձեր գործերը, որոնք ուղղեալ են յօգուտ ամեն Հայ արիւն կրողին՝ առանց խտրութեան կրօնից, տեղւոյ և լեզուի։

Թովմա Եսայեան

Կոստանդնուպոլիս
1879 Հոկտ. 28

Ազգային Ժողովոյ Ատենապետ վ. սեմ. Ստեփան փաշա Ալանեան ալ յանուն Ազգային Ժողովոյ յայտարարեց թէ իրենք այլ ևս Հայ քաղաքացիութեան իրաւունք պիտի վայելեն և ազգային Սահմանադրութեան ընտրական իրաւանց պիտի մասնակցին։

ԹԷԼԵԳՐԱՖ

Աֆոն Հոլա

Նիւ-Եօրգ 10 Նոյ.

Բէրուտան կէլէն սօն խպէրլէրէ կէօրէ, Զիլիլէր Բիզանիա լիմանընը ալմըշլար տըր։ Լիմատա պիր իսթիալ զուհուր իթտիկնէ տայիր պիր չայիա տէվէրան խոյոր։

Գէրլին 10 Նոյ.

Բրէնս Գիզմարգըն խասթալըղը գէնալաշմըշ օլուղունու Նոյնալ Զոյնոնդ կաղէթասը եաղըյոր։

Լօնտրա 11 Նոյ.

Տիւն ագշամ Կիյոհալտէ քէշիտէ օլունան զիյաֆէթտէ խարիճիյէ նաղըրը Մարգի տը Սալիզպիւրի, Լորատ Իթտիկի պիր նութգատա, թիճարէթ վէ ախզուսիթանըն ճանլանտըղընը պէյան իթտիւքտէն սօնրա տէմիշ տիր քի, «Զաթէն սուլ՝ Էլրօբա տիւվէլը մուազզամասընըն քեֆֆիֆսինէ լազըմ օլուղունտան, Էլրօբատա սուլհ ու միւսալէմէթ տէվամ իտէճէք տիր, վէ էկեր ինկիլթերրա տէվլէթի մէշվերէթը տիւվեյիյէտէ պուլունտուղու մէվգիյի մուհաֆազա իտեր իսէ, պու սուլհ պիր չօգ զէման պագը գալաճագ. եօգ էկեր ագսի վուգու պուլուր իսէ, մուհարէպէ բէք միհթեմէլ օլաճագ տըր։»

Նաղըրը միւշարէլէյհ՝ պունութգընտա նէ բարլամէնթօնըն տուղըրմըսընտան վէ նէ տախի գալինէթօնըն իլէրուտէ իթթիֆաղ իտեճէկի բօլիթիգատան պահս իթմիշ տիր։

Աֆոն Բիւրէ

Լօնտրա 11 Նոյ.

Եէնի Լորտ Մերէն (չէհր էմինի) կիտհալտա հեր սէնէ վէրմէսի միւթատէն օլան զիյաֆէթ տիւն ագշամ վուգու պուլտու։

Լորտ Մեր կրատ իթտիկի նութգունտա պաշ վէքիլին մեհ ու սէնատոնը իթմիշ օլուղունտան, Լորտ Պիգոնֆիլտ ճէվապէն էվվէլա մէմլէքէթին տհվալը տախիկիյէսինտէն վէ հիւքիւմէթին գուվէտէն ֆիիլէ կէթիրտիյի վէ հէնուզ կէթիրմէք նիյէթինտէ պուլունտուղու իսլահաթտան պահս իթտի։

Պու միւնասէպէթլէ Լորտ Պիգոնֆիլտ՝ մէմլէքէթին սօն սէնէլէրտէ տիւչարը քէտատ ու զաֆի օլան թիճարէթի վէ ախզուսիթանընն եէնիտէն աչըլըպ ումմէն պէօյլէճէ տէվամ իթմէսի հագգընտա պէեանը մէմնունիյէ իթմիշ տիր։ Պատէհու ումմուրը խարիճիյէէ նագը քէլամ իտերէք, Ամֆղանիսթանտաքի չէրեֆլի մուհարէպէնին ինկիլիզ նուֆուզունու պիր էսասը գավիյէ իւզերինտէ Ասիատա նէչր ու թէվսի իթմիշ օլուղունու իսպաթ իթմիշ տիր։ Պատէհու Էլրօբատաքի ահվալը բոլիթիգիյէերի գալէ ալարագ, պունուն հէնուզ հեր թարաֆտա պիր մունթազամ սուրէթտէ օլմաքընը, վէ ֆագաթ պիլ ճիւմլէ տուէը մուազզամա իչին սուլհ ու միւսալէմէթ բէք լազըմ օլուղունտան։ Էլրօբա սուլհ ու սալհրընը պագասը թահթը թէէմինտէ օլտուղունու պէեան ու թատիգ իթմիշ տիր։ Պատէհու Լորտ Պիգոնֆիլտ՝ ինկիլթերրանընն Էլրօբա մէշվերէթլէրինտէ մէվգիի ամիգինի զայպ իթմէսինի իչին մուսիրրանէ չալըշըպ չապալատաղընը իֆատէ իտերէք քէնտի խարիճի բօլիթիգասընը պէեան իթմիշ տիր։ Միւշարէլէյհ Լորտ՝ նութգընտա նէ Թիւրքիա իշլերինէ վէ նէ տէ ինկիլիզ տօնանմասընընն Օսմանլը սուլարընա իրսալը թասավվուրունա տայիր հիչ պիր սեօզ սէօյլէմէմիշ տիր։ Քէզալիք բարլամէնթօնընն տաղըրմասը մէսելէսի իւզերինէ տէ մէգիւր նութգատա պիր չէյ գիքր օլունմամշ տըր։

Լօնտրա 11 Նոյեմ.

Պու սապահքի պիլճիմէ Լօնտրա կաղէթալարը, Լորտ Պիգոնֆիլտին տիւն ագշամքի նութգը իլէ մէշղուլ տըրլար։ Վիւքէլա կաղէթալարընտան պաշգա հեր կաղէթա պէօյիւք խօշնուտսըզլըգ պէյան իթմէքտէ տիր, զիրա պուսըրատա պիւթիւն Էլրօբա՝ ինկիլիզ հիւքիւմէթինին Շարգ բօլիթիգասը իւզերինէ հասրը նաղար իթմիշ իքէն, պաշ վէքիլ մէգիւր բօլիթիգա հագգընտա հիչ պիր չէյ տէմէմիշ տիր։ Խիւֆիկիրան ֆըրգասընա այիտ օլան պաղը կաղէթալարը զանընա կէօրէ, հիւքիւմէթին գարարլաշտըրըմընը պիր բօլիթիգասը եօգ տըր, վէ պուսիքիթ ալինտա միչքիլէր վար տըր։ Կաղէթալարը էքսէրիսի, բօլիթիգա ալէմինին պէօյիք սապրըսընընընա պէքլէմէքտէ օլտուղու նութգատա կէօրիւլէն էքսիքլեր իւզերինէ թէէսսիֆ իթմէսիդ պէրապէր, Լիվրօբատա էմիյէթպալաշ պիր թէէսիր բէյատա իտէճէկինի պէյան իթմէքտէ տիրլեր։

Պու սապահքի Տեյլ Թելեկրաֆ կաղէթասընընն Բէթրէսպուրկատա ալըպ նէչր իթտիյի պիր թելեկրաֆ, բրէնս կօրչագօֆընն գաթիէն իսթիֆա իթմիշ օլտուղունու աչըգտան աչըղա պէյան իտիյոր։ Միւշարէլէյհին խալէֆի հագգընտա հէնուզ պիր գարար վերիլմէմիշ օլտուղունու երինէ մէգքիւր թէլէկրաֆ իլավեթէն խապէր վերիյոր։

Վիէննա 11 Նոյեմ.

Կէլճէճէք այլն իպթիտասընտա Աւսթրիա վէ Մաճար մէպուսան հէյէթլերի վիէննասա պիրլէշճէճքլեր, վէ օրտու իւզերինէ օլան գանունը ճէտիտին ահքեամը իլէ վէ Պոսնա վէ Հէրսէք իտարէսի իւզերինէ օլան գանուն իլէ պու սէնէ թատիլ օլունճագ մասրիֆի ումմումիյէ պիւտժէսինի թահթը միզաքէրէյէ ալաճագլար տըր։

Պու Հէրսէք-Պոսնա գանունընն պայլըճա նոգթամ ճէտիտէսի չու տուր քի, մեգքիր էյալէթլեր Աւէթրիա-Մաճարիսթան կէօմրիւք ուսուլի տահրէսինէ կիրէճէքլեր տիր։

Աւսթրիա իշղալինտէն պէրու, Աւսթրիա-Մաճարիսթան մահսուլթը եիւզտէ ալթը տուխուլիյէ ըուսումը վէ Պոսնա-Հէրսէք մահսուլթը տախի եիւզտէ պիր իսրաճաթ ըուսումը վէրիյօրլար։ Կէլէճէք յունվար իպթիտասընտան իթթիպարէն, պու իքի էյալէթլէր վէ Աւսթրիա-Մաճարիսթան պիր վիճուտ օլաճագ, վէ Պոսնա-Հէրսէք իլէ Աւսթրիա-Մաճարիսթան արասընտաքի կէօմրիւքլեր լազվ օլաճագ տըր։

Բէթերսպուրկ 11 Նոյ.

Ռուսիանընն Ասիոյի վասթիյէ վուգու պուլան թաարրուզը Մերվին զապթընա մէպնի օլտուղունա տայիր Ինկիլիզ կաղէթալարընընն միւնտերիճաթընը Մօսկուա կաղէթասը թէքզիպ իտիյոր։ Պու կաղէթանընն պէյանընա կէօրէ, Ռուս ասքերի Մերվէնէ բէք ուզագ օլան չիմտիքի եօլտան կիտեճէք եէրտէ Պուխարա իլէ Մերվ արասընտաքի գըսսա մէսաֆէյի գէյրիըգլա գաթ իտէպիլիրլէր իսի։ լաքին Թէքէ Թիւրքմէնլէրինի թէէտիպ իթմէք իչիւն պու եօլտան կիթմիշ տիր։

Վիէննա 11 Նոյ.

Աւսթրիա-Մաճարիսթան տէվլէթինին Բարիս էլչիսի զոնթ տը Պայսթը կէրի չաղըրտըղընա տայիր զուհուր իտէն չայա թէքզիպ օլունմամշ տուր։

Աւսթրիա-Մաճարիսթան վէ Ալէմանիա վէ Ֆրանսա վէ ինկիլթերրա տէվլէթլերի պէյնինտէ Մըսրատա թէսվիյէի ումուրը մալիյէ գօմիսիօնունա տայիր ճէրէեան իտէն միւզաքէրաթ տէվամ իտէյօր։

Պու քրէյզէն վիւրուտ իտէն խապէրլէրէ կէօրէ, տուէլը ֆախիմէնին Արապ Թապեասը մէսէլէսինտէ Ռուսիա էֆքեարընը գապուլ իթմէլէրի՝ Ռումանիատա գէվգէլատէ թէէսիրի մուճիպ օլմուշ տուր։

Լօնտրա 11 Նոյ.

Ամֆղանիսթան ըուէսասընտան պիր խայլըսընը եագուպ խանըն թէօհմէթինտէ զիմէտէլ պուլունտուգլարը թէպէյեուն էյէտիյինտէն, ախզ ու կիրիֆթ օլունմուշլար տըր։

ԻԼԱՆԱԹԸ ՄԻԼԻԻ

Իսկիւտարտա Հայուհեաց Ազգանուէր Ընկերութիւնու թարաֆընտան կէօնտէրիլէն հոկտեմբեր 22 թարիխլի պիր գրթա իլան, կաղէթա միւվէզզիրիրնէն պիրինին վասէթասը իլէ անճագ տիւնքի կիւն եէտիմիզէ վասըլ օլմուշ վէ հիւքմիւ տախի կէչմիշ օլտուղունտան, տէրճիմէն սարֆը նազար օլունմուշ տուր։

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՌ ԱԶԳԱՑԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՍ

Ազգային ժողովը նիստ ունէյա. ռաջիկայ ուրբաթ նոյեմ. 2 'ի Մայր Եկեղեցի։

Ատենը պիտի բացուի ճիշդ ժամը 6 ին և գոցուի 10 ին։

Հրաւիրեալ են երեսփոխան էֆֆենտիները՝ իրենց ազգասիրական պարտականութիւնը կատարելու փութալ։

1879 Հոկտ. 29

Գ. Գրիգոր Կ. Գալոյ
ՆԵՐՍԷՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

ՕՐԱԿԱՐԳ

1° Խնդիր Ղալաթիոյ թաղեցւոց։—Վիճաբան։ ի վերայ տեղեկագրի Մայր Դիւանի։

2° Տեղեկագիր Մայր Դիւանի։—Վիճաբան։ ի վերայ 57 անլոյծ խնդրոց։

Ատենադպիր
Մ. Ե. Մելիքեան

Կ. Գալիս 30 Հոկտ. 79

Կիլիկեան ընկերութեան Գործ. Ժողովն Սիսի վարժարանին համար Հայերէն և Ֆրանսերէն լեզուաց հմուտ դասատուի մը պէտք ունի։

Ընկերութիւնս պատրաստ է, ըստ արժանաւորութեան 8—10 ոսկի վճարել ամսական։

Փափաքողք կրնան դիմել ամեն օր ժամը 3 էն մինչև 10։ 'ի Գըրասենեակ ընկերութեան, Ղալաթա, Նորատունկեան խան, թիւ 10։ 3—1

Թիւրք Էրմէնի։ Ֆրանսիզ լիսանլարընա վէ օրտուգճաղ տեֆթեր թարմա իլմինէ տախի աշինա օլան պիր Հայ տէլիգանլըսը պիր թիճարաթ եանընտա իսթիխտամգրլընմագ արզուսընտա պուլունտուղունտան էհվէն սուրէթլէ իճրայի մէմուրիյէթ իտպիլիճէյինի իլան իտէր։ Լիւզումա պուլունանընն Սուլթան համամտա նում. 76 քեարղտճը տիւքեանընա միւրաճաաթ իթմէսի։ 8—7

ԻԼԱՆԱԹ

Նէհիր էմանէթինտէն կէլէն իլան

Տէրսաատէթ վէ պիլճաը սէլասէտէ վազը պազը էպնիյէի միրիյէ վէ վագֆիյէ իլէ, մէսարիֆթը էմանէթէ այիտ գալտըրըմ վէ լազմ կիպի չէյլէրին թամիր վի ինչաաթը իչիւն Հէնտէսէխանէտէն թանզիմ իտիլէն քէշֆ տէֆթէրլերի իւզերինէ թըշրինի սանինին 3 իւնճիւ ճումա իրթէսի կիւնիւ Շէհր էմանէթի էնճիւմէնը մէմուրիյնտէ միւնագասասը իճրա օլունճաղընտան, պունլարը տէրիւհտեյէ թալիպ օլանլարը էվմը մեգքիւրտէ էնճիւմէնէ միւրաճաաթ իյլէմէլերի իլան օլունուր։ 2—2

29 Թըշրինի էվվէլ 95

Թարիխի Միլատը իչպու 1879 սէնէսի չէհրի մայիսին 20 սինտէն իթթիպարէն ալթը այ վատէսի տուլունտա։ Մալաթեալը Ազգանամընա վէ մերգումուն էմրինէ ալթը ատէտ Օսմանը լիրասընա օլարագ պիր գրթա թահվիլիմ վար իսէ տէ, թահվիլի մեգքիւրուն ագճէսի վերիլմէյէճէք տիր. չինքի թահվիլի մեգքիւր տէսիսէ զայիտէսինի իճրա իյլէմիշ օլտուղումանտան, պէր մուճիպի նիզամ սերահէթէն վագը օլան հագգ ու սէլահիյէթիմէ իթթինատէն. տէյիլ եալընըզ ֆապրիգատին մարգասընը թագլիտա ու թաղլիր ի. տէնէր ալէյհինէ, հաթթա իզերէրինտէ մէգքիւրթագլիտա մարգասրին վաղ օլունմուշ մալլարրին սաթըճըլարը, ալըճըլարը վէ հեր տիւրլիւ տէլլալլարը ալէյհէրինէ տավա իգամէ իլէ չէտիտէն թէէտիպ իթթիրէճէյիմ մալիւմ օլմագիւզրէ իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար օլունտու։

GOERG GRAF THURN'SCHE
Gewerkschaften
ԿԷՕՐԿ ԿՐԱՖ ԹՈՒՐՆ'ՇԷ
ԿԷՎԵՐԿԷ-ՖԷՆ.
5—5

Խարտէնէի Լիկաֆը հիւմայունտան մանզուրթ պէհէր սէնէ մուհարրէմ իթթիպարը իլէ թալիպլէրինէ իհալէ վէ իրզամ օլունան ագարթտան՝ Հաքէօյտ պիր պապ գայրգխանէ վէ Լիմիրկէն բազար գայրը վէ պէն խաթապ չէքիսի բուսուսու վէ Օրթաքէօյ վարօր իսկէլէսինտէ մա միւշթէմէլաթ գահվէ վէ Գալաթաչտա պէշ պապ վէ Խրգաի Պաատէթտէ իբի պապ տէքեաքլէն վէ Ռուսկիւտար վարօր իսկէլէսինտէ մամիւշթէմէլաթ գահվէ վէ Եէնիպազէյտէ սէքիզ պապ տէքեաքէին վէ Պէշիքթաչտա իբի պապ տիւքքեան վէ Օտուն գարուսունտա պիր պապ գահվէ վէ Գասրմ բաչտա իբի պապ տիւքքեան վէ Գուրու չէշմէտէ սագա կէտիկի վէ ՊուլթանԱէլիմտէ քարկիր մաղազա վէ Մէվլէվիխանէ գարուսունտա Միմար աճէմ մահալլէսինտէ պօմման վէ իբի պապ տիւքքեան վէ Ֆաթիհտէ Տէվէ խանը վէ Գանլըճա գարիյէսինտէ իւչ պապ տիւքքեան վէ Գանլըճա բազար գաբզը վէ ճէրրահ բաչտա իբի պապ տիւքքեան վէ Այթըմէրմեր գուրպինտէ Եօկէչէն ճամի թահթընտա տոգուզ պապ տիւքքեան վէ պիր գրթա պահչէ 97 սէնէսի մուհարրէմի զուրրէսինտէն իթթիպարէն թալիպլէրինէ իհալէ վէ իրզամ գըրընաճաղընտան, թալիպ պուլունանլար զիհիճճէնին 20 ինճի կիւնինէ գատար միթեահհիւտլերի իլէ պէրապէր էվվաֆը հիւմայուն վարիտաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ իթմէլերի վէ միւտտէթը մէգքիւրէ թէքմիլինտէ իհալէի գաթիսէլերի իճրա գըրընաճաղը իլան օլունուր։ 5—3

27 Թըշրինի էվվէլ 95

COFFRES—FORTS

ՄԻԼՆԷՐ ԳԱՑԱԼԱՐԸ

Մէգքիւր գացալար տիւնեանընն հեր թարաֆընտա քէսպի նամ իթմիշ օլուպ, գավի վէ տայանըգլը տըրլար, վէ ամէջտէ եանմաղլար։

Խըրսըզ վէ ամէջէ գարշը թէէմին ճիհէթիյլէ, նասըլ քի Սթամպօլա, էյլէ տէ հիչ պիր եէրտէ պու գացալարընն էմսալի եօգ տըր։

Ղէրեզ,
ՍԻՏՆԵՅ ՆՕՎԻՅԼ

Զէյլ։ — Միւսիս Սիմնէյ Նօվիլ, գացա սաթըն ալմաղտան էվվէլ մաղազալարընա կէլիպ գացասընը կէօղտէն կէչիրիպ, չէհա. տէթնամէսինի վէ էվրագը սայիրէյի օգումալարը իչիւն էհալիյէ բէեա իտէր։

Գալաթատա Եիւքսէք Գալտըրըմտա Գէորգ պէյ խանը։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 11 Նոյեմ.

Ինկիլ. էհսամը Ինկ. Լիր.	97-13/16
Օսմ. էհսամը աչըլարը	11-5/16
» » գաբանաը	11-1/4
Իսթիգրազ 65	14-1/2
» 69	14-1/4
» 71	56-
» 72	21-1/4
» 73	12-1/4
Օսմանլը պանգասը	10-1/2
Մըսրը տույուս. մութա հրաչ	46-7/8
» իմթիյազը	74-3/8
Ռուսիա իսթիգրազը	89-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վաչ	-

Փարիզ, 11 Նոյեմ.

Ֆրանս. էհս. 3 % Ֆր.	82-50
» » 5 գրօնսուզ	114-70
Օսմ. էհսամը աչըլարը	11-45
» » գաբանաը	11-32 1/2
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	72-
» 69	70-
» 73	60-
Մըսրը ֆօնս. մութա հրաչ	236-25
Գրէսի Լիօնէ	811-25
Օսմանլը պանգասը	515-
Ռումէլի չըմէնտֆէրի	40-
Իթալիա էհսամը	78-95
Գամպիօ Լօնտրա 3 այ վաչ	25-31

Վիէննա, 11 Նոյեմ.

Աճիօ Ֆիօրին	-
Ռումէլի չըմէնտրֆէրի	-

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. միւն ազ. գաբ.	12-10
Պու սապահ աչըլարը	10- 7
Իսթիգ. 63 (Մութօն) 6 % Ֆ.	67-50
» 65 » 6 % Ֆ.	67-50
» 69 (Բինաբ) 6	66-
» 72 (Պօն տիւ Թրէզօր)	21-75
» 73 6 % Ֆ.	61-
Ռումէլի չըմէնտրֆէր 3	40-25
Ագէճ ֆայիզի %	9-
Ըրբօր Ղրշ	62-20
Հավալէսիզ »	70-

ԶԱՆԳԱ ԱԳՈՒՕՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	4-10
Սուսամպօլ պանգասը	6-10
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4- 8
Թրամվայ	3-90

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՑԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշտան	Ղ. Փր
Գէյաղ մէճիտիյէ ֆարդը	106-22
Մէթալիք »	117-20
Գէշլիք »	117-20
Գազըր »	355-
Գայմէ »	780-
Ինկիլիզ լիրասը	109-30
Ֆրանսըզ ալթունու	87-12
Փօլ	89- 8
Գրիմից ալթունու	51-10
Գարպոն գայմէսի	8-65